

גיליון מיוחד
לחיזוק הלימוד
בימי שישי

סיון התשע"ו

גיליון: 193 שנה ד'

אשכול יוסף

חידושים בפלאים בפרשת השבוע ומועדי ישראל

מאת הצב"י רבי יוסף חי סימן טוב שליט"א מחה"ס "כרם יוסף"
ראש ישיבת המתמידים "אור התורה" ליוני דפגרא לצעירים מצטיינים ירושלים ת"ו

בברכת מרנן ורבנן ארזי הלבנון רבותינו הגאונים ראשי הישיבות

הגאון הגדול מוהר"ר משה צדקה שליט"א ר"י "פורת יוסף", הגאון הגדול מוהר"ר דוד כהן שליט"א ר"י "חברון"

מכתב רבותינו הגאונים ראשי הישיבות שרי התורה שליט"א

י"ז סיון התשע"ו

בס"ד

אמרו רבותינו (ברכות לב:) דברי תורה צריכין חיזוק, שנא' "רק חזק ואמץ מאד לשמור ולעשות ככל התורה", ופירש רש"י שיתחזק בהן "תמיד" בכל כוחו. ועל כן עתה באנו לעורר על חיזוק לימוד התורה ושקידתה בימי שישי, ובייחוד לבני התורה ועמליה, בפרט בימים הללו ימי הקיץ הארוכים ששבת קודש נכנסת מאוחר, וערבי שבתות שהם זמן מסוגל ומקודש לעליה בתורה נהפך כמעט להפקר, ואולם ביום זה יכול כל בן עליה להתעלות ולהשיג הרבה לגדלות בתורה, ולזכות בו לכתרה של תורה, שזה אי אפשר בלי רציפות, כמאמר רבותינו בירושלמי ברכות דף ס"ח בשם מגילת חסידים "אם יום תעזבני ימים אעזבך", וידוע שגדולי התורה בכל הדורות לא פסקו מלימודם אף בימי שישי, ולא פסקו אלא כדי להכין בעצמם איזה דבר לכבוד שבת כמבואר בגמ' שבת דף קי"ט וקידושין דף מ"א, ואף על זה ביאר מרן החפץ חיים (סי' ר"נ בשעה"צ) היאך ביטלו למצוה שיכולה להיעשות ע"י אחרים, וע"ש בשיעורי "כרם יוסף" קידושין מ"ש בזה. ובפסחים (קי"ט.) איתא, אמרו עליו על ר' עקיבא מימיו לא אמר הגיע עת לעמוד בבית המדרש, חוץ מערבי פסחים וערבי יוה"כ, בע"פ כדי שישנו התינוקות ביום ולא בלילה, וערב יוה"כ שיאכילו את בניהם. וראה במהרש"א במסכת יומא דף ל"ה ע"ב ששמעיה ואבטליון שני גדולי הדור, לא פסקו מלומר השיעור אף במהלך יום השישי, והיה השיעור נמשך והולך כל היום והלילה עד עלות השחר של יום שב"ק. וכבר העידו גדולי ישראל שהתמדת התורה אף בימי שישי היא שעמדה להן לגדול ולצמוח לגדולות.

על כן הננו לבוא בזה בקריאת חיזוק לבני התורה ושוחריה בכל אתר ואתר, לקדש את ימי שישי בעסק תוה"ק, ומלבד סדרי הישיבה ביום זה שיש לשמור עליהן מכל משמר, אלא אף בכל השעות הנותרות להשתדל להתחזק בהן, ולייסד בכל אתר ואתר כוללים וישיבות מתמידים לחזק הלומדים ביום מקודש זה, כמו שעושים בימי בין הזמנים, ובשכר הקהלת קהילות ביום שישי לעסק התורה, יחיש השי"ת לגואלינו ויבנה בית מקדשינו, אמן.

החותם לכ' התורה
משה צדקה
ראש ישיבת "פורת יוסף"

הכו"ח לכבודן של עמלי התורה
דוד כהן
ראש ישיבת "חברון"

מתוך דברים שנשא בהיכל ישיבתינו הגאון הגדול מוהר"ר דוד כהן שליט"א ראש ישיבת "חברון" וחבר מועצת גדוה"ת

כשמתבוננים מה המושג של לימוד התורה בימי ששי ושבט, קודם כל צריך להתבונן שזה שני ימים בשבוע. מה אפשר להספיק?! שני ימים זה הרי נורא נוראות, מפסידים שני ימים בשבוע. אני יודע שאני הייתי בחור בישיבה, מי הם אלו שיצאו ת"ח? מי שישב בימי ששי ושבט וחזר על תלמודו!

ימי ששי ושבט זה ימים שאין סדרי ישיבה רגילים, אבל זה זמנים שאפשר לקנות בהם את כל השבוע. יש את הסדר עיון וסדר בקיאות של הישיבה, לומדים במשך השבוע כמה דפי גמרא. אם לא חוזרים הרי הדברים לא נשארים, מאבדים את הדברים. מה יכול להיות יותר מסוגל לחזרה מאשר ימי ששי ושבט.

שנית, ר' חיים שמואלביץ זצ"ל היה תמיד אומר, אצל ר"ע מסופר בכתובות שאחרי י"ב שנה בא הביתה, ועמד על יד הדלת ושמע אדם אומר לאשתו, איזה בעל רע יש לך, עזב אותך י"ב שנה. היא אמרה הלוואי שישאר עוד י"ב שנה. ור"ע מיד חזר. וקשה הרי ר"ע עשה מרחק גדול, אז שיכנס ויגיד שלום, או, אני כ"כ מודה לך ושמח לשמוע כאלו דברים נשגבים. אלא אומר ר' חיים, י"ב ועוד י"ב זה לא כ"ד. הפסק של רגע אחד בי"ב שנה זה כבר לא אותה דרגה של תורה!

שלישית, הסופי שבוע האלו קוטעים! האדם לא נמצא ברציפות של לימוד. אני לא מדבר על דרגה של ר"ע י"ב ועוד י"ב, אבל אני מדבר על דרגה של המשכיות בתורה.

לכן הזכות היא זכות עצומה מאד. חושבני שאין בזה שום ספק, מי שלמד בישיבות יכול לדעת את זה. מי גדל ת"ח, מי שידע לנצל את סופי השבוע! מי שחי עם סופי שבוע, גדול בתורה לא יצא ממנו. אם רוצים לגדול ולהתעלות בתורה, צריך לנצל את סופי השבוע לחזרה, ולרציפות.

יה"ר שבזכות זו שמחזיקים את ימי ששי ושבט בישיבת המתמידים "אור התורה", בעז"ה זכות זו שמגדילים תורה, יגדלו גדולי תורה, וככה נגדל בעז"ה את דור העתיד שלנו, עם מושגים יותר גבוהים, תורה בדרגה יותר גבוהה, תורה של סיני, תורה של עוקר הרים, תורה בדרגה הכי גבוה.

מרון ראש הישיבה הגרא"מ שך זצ"ל נהג להתריע בפני תלמידיו על ביטול תורה בימי ששי ושבט, הוא היה אומר שביטול תורה בימי ששי גרוע יותר משאר ימות השבוע, כי האדם נמדד לפי מידת הניסיון שלו, ואף שצריך להתכונן לשבט, הלא ניתן לרכז זאת בשעה אחת או קצת יותר, אבל מה ההיתר להפוך את יום עש"ק ליום שהוא כביכול "מופקע" מלימוד תורה. הלא הלב נקרע, זעק פעם מרון, לבטל לימוד בימי ששי ושבט, הרי משמעות הדבר לבטל שליש מהשבוע, ובסך הכל שליש מהחיים.

פעם אחת עלו למעונו של מרון ראש הישיבה הגרא"מ שך זצ"ל חבריו לספסל הלימודים, לבקרו ולדבר עימו בלימוד, וליהנות ממנו עצה ותושיה. כאשר נפנו לדרכם, פנו תלמידיו של מרון ושאלוהו, רבינו הלא אף אותם חברים, ת"ח מופלגים הם, ואף הם למדו לצידך בישיבה, אם כן אפוא למה דווקא אתה זכית להיות ראש הישיבה ולהנהיג את הדור, ולא הם? נענה ראש הישיבה ואמר: "הם למדו רק חמישים שנה, ואילו אני למדתי שבעים שנה!" לפליאת התלמידים הסביר ראש הישיבה, כשהיינו בישיבה וגם אח"כ כשגדלנו הם למדו בהתמדה חמשה ימים בשבוע, אבל ימי ששי ושבט לא למדו, ואילו אני למדתי שבעה ימים בשבוע, הוי אומר שבמשך שבעים שנה, הם התבטלו מן התורה עשרים שנה, לכן לא צמחו להיות גדולים באמת.

"הננו לבוא בזה בקריאת חיזוק לבני התורה ושוחריה בכל אתר ואתר, לקדש את ימי ששי בעסק תוה"ק, ומלבד סדרי הישיבה ביום זה שיש לשמור עליהן מכל משמר, אלא אף בכל השעות הנותרות להשתדל להתחזק בהן, ולייסד בכל אתר ואתר כוללים וישיבות מתמידים לחזק הלומדים ביום מקודש זה" (מתוך מכתב רבותינו הגאונים ראשי הישיבות שליט"א המתפרסם בגיליון זה)

שח מרן החזון איש זצ"ל: "יום שישי אחר הצהריים הריהו בבחינת מת מצוה, שאין לומדים רבים בזמן זה, ואולם דעו לכם, כי הט"ז והגאון רבי עקיבא איגר, הגיעו למה שהגיעו מהלימוד בזמן זה!"

רבינו המאירי בספרו מגן אבות מבאר הטעם שהיו בני הישיבה מתעניין בערב שבת (עירובין מ:), משום שהיו מזרזין עצמן ומקבלין עליהם תענית בערב שבת שהוא היום האחרון בשבוע, לחזור ביום זה בינם לבין עצמם על כל מה שלמדו במשך ימי השבוע.

בהלוויית הגאון רבי אריה לייב מלין זצ"ל עמד הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל להספידו ואמר בלב קרוע: "מי יודע אם לא לקחו את רבי לייב בגיל צעיר בגלל הביטול תורה שיש בשיבות בימי שישי!"

כשנתיים לפני פטירתו של הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל פקדו אסונות רבים בקרב תלמידים ואברכים מיישיבת מיר, עמד ותיקן שכל בני הכולל והישיבה, יבואו ללמוד בימי שישי כהרגלם, משום שיתכן מאוד שהאסונות הללו באו מפני ביטול התורה ביום זה" מרן הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל אמר בשיחת התעוררות שימי שישי ושבת הרי הם כמעט שליש מהחיים, וכיצד אפשר לבזבזו שליש מהחיים, והרי אנו רואים שכאשר אדם חולה ומוטל על ערש דוי, ואפשר להציל אותו שיחיה עוד כמה שעות, כמה מאמצים עושים כדי להציל, והרי כל רגע מהחיים זה אושר נצחי ללא סוף, ואם כן כיצד אפשר להפקיר שליש מהחיים לבטלה!?

בספר פלא יועץ (ערך הכנה) כותב: "ואמרו על מורנו הרב רבי אברהם הלוי ז"ל, שהיה מרבה בפסיעות לקנות ולהכין צורכי שבת אחד אחד, משום שכר פסיעות והיה עושה הכל על ידו, כי מצוה בו יותר מבשלוחו, (קידושין מא.), ואני אומר שהרב היה עושה כן לפי שגם בהליכתו תורתו אומנותו במחשבתו או טרוד בדבקתו עם קונו ואהבתו ויראתו, אבל כגון אנו יתמי דיתמי אם יש לאדם מי שיעשה מלאכתו, יותר טוב שישב ויעסוק בתורה"ק ויקנה ידיעה חדשה, כי כל חפצים לא ישוו בה אפי' חפצי שמים כידוע".

בפתיחת זמן קיץ נשא הגאון רבי פנחס שיינברג זצ"ל שיחה בפני תלמידי ישיבתו, בדבריו עמד על חיזוק התורה הנדרש בימי שישי, ואמר בזה הלשון: "בפרט יש לחזק את יום שישי הארוך של ימות הקיץ, בשלמא בחורף יש 'סידורים' מחמת היום הקצר - וגם זה מופרך! - אבל בקיץ איזו הצדקה יש שלא ללמוד, ובכלל מהביטול תורה הזה, גם יום ראשון סובל, ויש לחזק הלימוד בעש"ק שהרי נאמר בסה"ק שהוא מעין ערב יום הכיפורים, אך לדאבונו, כל המקודש יותר חורבנו גדול יותר, ואם נתחזק בע"ש, נזכה שמצוה גוררת מצוה וגם בשבת ילמדו, וגם ביום ראשון הלימוד יהיה טוב יותר, ונזכה כולנו להיות בני תורה אמיתיים".

כאשר עלה ראש ישיבת המתמידים הרב יוסף חי סימן טוב שליט"א בעל ה"כרם יוסף" למעונו של הגאון הגדול ראש ישיבת "פורת יוסף" מוהר"ר משה צדקה שליט"א בשביל מכתב חיזוק לימוד התורה בימי שישי, פנה ראש הישיבה לרב סימן טוב ואמר: "חיזוק לימוד התורה ביום שישי הוא דבר גדול, אבי הגאון רבי יהודה זצ"ל היה בכל יום שישי אחרי הצהריים לומד עם חברותא בהתמדה בבית המדרש "משכיל אל דל", היה לומד מסכת יבמות, כתובות, ובצד בהמ"ד היו כמה מתלמידיו לומדים בצוותא בן איש חי". ראש הישיבה הוסיף בהתלהבות ואמר "צריך לפרסם שאמנם בספרים הקדושים כתוב שלימוד התורה ביום השבת הוא פי אלף מבכל יום, אולם גם על יום שישי כתבו המקובלים שמעלת ושכר לימוד התורה בו פי כמה וכמה מבכל יום!" נענה הרב יוסף סימן טוב ואמר הלא עיקר מה שהתנה הקב"ה על מעשה בראשית ואמר אם ישראל מקבלין את תורתו מוטב ואם לאו אחזיר אתכם לתוהו ובוהו, ביום שישי היה, יום שבו נברא האדם, כדברי הגמרא (ע"ז ג.), נמצא שיום זה הוזהר בו האדם תחילה על ביטול תורה, אם כן על אחת כמה וכמה שיש להתחזק בו בעסק התורה".

מספרים שמרן פוסק הדור הגר"ע יוסף זצ"ל בבחירתו היה מנצל את זמנו בימי שישי להתמדת התורה יחד עם הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל בבית המדרש "צופיות", כיום מקום משכנה של ישיבת המתמידים. חכם בן ציון היה פונה לביתו כחצי שעה לפני כניסת השבת להתכונן לקראת שבת מלכתה, ומרן הרב עובדיה היה ממשיך לצלול בים התורה. פעם אחת באמצע יום שישי נכנס להיכל בית המדרש הגאון המקובל רבי אפרים הכהן זצ"ל וראה את שני הנערים, רבי עובדיה יוסף ורבי בן ציון אבא שאול עומדים על הספסל ומשתעשעים בדברי תורה. חיך הצדיק, פנה אל שני הנערים ושאל אותם לפרש דבר מזור זה? השיבוהו: רבי, מקודם הגיע המנקה וביקש שנסור מבית המדרש לבל נפריע לו במלאכת הניקיון, אך הסכים שנמשיך ללמוד על הספסל! נענה רבי אפרים הכהן והשיבם, הן אמת! אבל מאז כבר עבר זמן רב ונתייבשה הרצפה ויכולים אתם לירד וללמוד במקומכם...

🕒 השבוע עש"ק "קרח" יחול יום הפטירה של
מרת נוריה בת גורג'יה ע"ה
 העלון והלימוד בהיכל הישיבה מוקדש לעילוי נשמותה
 ת. ג. צ. ב. ה.
מכתבים והצטרפות
לאלפי מנויי "אשכול יוסף":
keremyosef@okmail.co.il
 פהס: 153-2-5373570

גיליון **"אשכול יוסף"** יו"ל לזינוי אלפי ישראל על ידי
 האחים הנעימים היקרים והחשובים **אוהבי התורה ולומדיה**,
 כמור **גדעון ניסים** ומור **אהרן ניסים** הי"ו
לברכה והצלחה להם ולכל בני ביתם
 מוקדש לע"ג הוריהם היקרים:
סאלם אליה בן מסעודה ז"ל, נוריה בת גורג'יה ע"ה,
 ת. ג. צ. ב. ה.
 ✦ עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר ✦

בית הכנסת "מגן דוד" (חלבים) ע"ש רבי דוד צופיוף ז"ל קהילת עדת הבוכרים ירושלים
בית המדרש "צופיוף" רחוב שלמה מוסיוף 13 קומה ב' (שוק הבוכרים)

ישבת המתמידים לצעירים מצטיינים

בברכת רבותינו הגדולים ראשי הישיבות ארזי הלכנון הרבנים הגאונים
מוהר"ר משה צדקה שליט"א ר"י "פורת יוסף" מוהר"ר דוד כהן שליט"א ר"י "חברון"
בראשות ר"י המתמידים הר"ר יוסף חי סימן טוב שליט"א מה"ס "כרם יוסף" על הש"ס

לבחורים בני התורה

הננו להכריז בס"ד על פתיחת כולל יום שישי

משמרה א': מהשעה 5 עד 6

משמרה ב': מהשעה 6 עד 7

הלימוד בגמרא שליבו חפץ ובהתלהבות

המלגה 10 ₪ לשעה!!!

תפילת מנחה וקבלת שבת בשעה 7:00

הדיוק בזמנים חובה לשם קבלת מלגה מלאה (10 ₪ לשעה)
משמרה א' רשות, אבל משמרה ב' וכן התפילה לאחר הסדר - חובה
👉 בנוסף למלגה במזומן פרסים יקרי ערך למצטיינים

כמו כן כמידי שבת קודש מתקיים סדר לימוד

החל מהשעה 1:30 ועד השעה 3:15

לאחר הסדר תפילת מנחה של שב"ק

אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו